

Ja VOLIM

moj NIKŠIĆ

...a ti

Praktični vodič za reciklažu aluminijumskih limenki

STARBEY GROUP COMPANY

Praktični vodič za reciklažu aluminijumskih limenki

Nikšić, jul 2012

Naziv publikacije:

Praktični vodič za reciklažu aluminijumskih limenki

Izdavač:

Ekološki pokret „OZON”

Serdara Jola Piletića bb
81 400 Nikšić, Crna Gora
T/f: +382 40 241 063
E: info@ozon.org.me
www.ozon.org.me

Za izdavača:

Aleksandar Perović, direktor

Autori publikacije:

Biljana Kecojević, Aleksandar Perović

Štampa:

RasPress d.o.o. Nikšić

Tiraž:

Publikacija je dio projekta „*Ja Volim moj Nikšić, a ti?*”, finansiranog od Pivare „Trebjesa” AD, Nikšić.

Napomena: Stavovi izneseni u publikaciji pripadaju isključivo autoru i nije neophodno da predstavljaju zvaničan stav Pivare „Trebjesa” AD, Nikšić.

Sadržaj |

Uvod	6
Mala istorija limenki	7
Aluminijumske limenke i reciklaža	8
Primjer dobre prakse	10
Zakonski okvir u Crnoj Gori	11
Adresar reciklažnih centara	17
Par korisnih informacija	18
O projektu „Ja Volim moj Nikšić, a ti?	22
O Ekološkom pokretu „OZON”	23
Skraćenice i Izvori	24
Nagradni kupon	25

Uvod |

Sigurno ste već negdje čuli izreku „Što je za nekoga smeće, za drugog je blago”.

Pianje je, da li ste do sada pokušali tumačiti je u kontekstu zelene ekonomije ili održivog razvoja?

Ukoliko jeste, nadamo se da će naša publikacija biti još jedan argument više koji ćete moći iskoristiti.

A ako još niste razmišljali u ovom pravcu, neka ove stranice budu povod da to učinite u bliskoj budućnosti, jer će vam to sasvim sigurno otvoriti nove vidike.

U vremenu kada svjetsku javnost zaokupiraju zaključci globalnog samita RIO 20+, koji se kod velikog broja ekoloških aktivista širom svijeta tumače, usudio bih se reći, kao još jedno u nizu „očekivanih” razočarenja, a mi u Crnoj Gori najviše pažnje posvećujemo otvaranju pristupnih pregovora sa Evropskom Unijom, što se isto tako u civilnom sektoru tumači na različite načine, smatrali smo da je potrebno još jednom podsjetiti svakog od nas na mogućnost uticaja na kvalitet života i životne sredine, ali isto tako i na odgovornost koju imamo prema generacijama koje dolaze.

Upravljanje otpadom je jedna od životnih tema koje će u periodu pred nama svakako dobiti na značaju i da bi uspješno prevazišli sve izazove, moraćemo kao društvo pokazati i dozu zrelosti, ali i spremnost na suštinske promjene u svakodnevnim navikama.

Od toga koliko budemo posvećeni usvajanju evropskih vrijednosti i savremenih standarda, zavisiće i dinamika i ishod procesa integracija u EU.

Neka ovaj Vodič bude mali ali siguran korak ka željenom cilju.

Aleksandar Perović

Mala istorija limenki |

Kao i mnogo štošta u svijetu i limenke su nastale iz rivalstva. Englezi su bili ljubomorni na francuske vojnike i njihovu domišljatost da sačuvaju namirnice svježim i dugo upotrebljivim u uslovima u kojima su morali živjeti.

Zahvaljujući visokom stepenu ljubomore, engleski kralj Džordž III, poslao je molbu, poziv ili naredbu, svim pametnim ljudima svog vremena da nađu način na koji će konzervirati namirnice. Ubrzo je francuska strana bila zapanjena njihovim izumom. Godine 1810-te, Piter Durant napravio je prvu limenku, izrađenu od gvožđa i presvučenu tankim slojem kalaja.

Za razliku od stakla, koje nije bilo praktično za nošenje, ove limenke su bile mnogo lakše i primjenjivije na njihov način života. Samo tri godine kasnije, 1813. godine, počela je sa radom i prva fabrika konzervi. I ako su u početku otvarane dletom i čekićem, bilo je potrebno samo nekoliko godina pa da gvozdene limenke budu potisnute limenkama izrađenim od čelika.

Sredinom XX vijeka počinje potpuna histerija oko čeličnih limenki za pivo. Međutim, postojao je problem. Morao se riješiti što hitnije jer konzumatori piva nijesu željeli svakim gutljajem svog omiljenog pića osjetiti i metalni ukus.

Tako su nastale limenke od legure aluminijuma. Proizvela ih je kompanija Adolph Coors 1958. godine i ako je ambalaža zapremninska bila duplo manja nego ranije, nije dugo trebalo da se još više napreduje. Ista kompanija, 5 godina kasnije, 1963. izbaca svoj hit – nove limenke za pivo, čije konture preuzimaju sve ostale kompanije pića.

U poslednjih 30 godina težina aluminijumskih limenki smanjena je za 65%, što je prouzrokovalo manju potrošnju goriva i smanjenje izduvnih gasova prilikom transporta.

Aluminijumske limenke i reciklaža |

Posle čelika, aluminijum je metal koji se u svijetu najviše koristi.

Trenutno 1/3 aluminijuma produkt je procesa reciklaže.

Aluminijumske limenke su veoma pogodne za reciklažu, što potvrđuje i činjenica da se može reciklirati bezbroj puta a da to ne utiče negativno na kvalitet proizvoda.

Reciklaža aluminijuma je veoma korisna i sa aspekta očuvanja životne sredine, jer u poređenju sa proizvodnjom novog aluminijuma, ušteda energije je i do 95%.

U poređenju sa proizvodnjom od primarnog aluminijuma iz boksita, reciklažom aluminijumskih limenki moguće je smanjiti i ispuštanje ugljen-dioksida (CO₂) za 95% , ali i uštedjeti čak 97% vode. Konačno, reciklaža aluminijumskih limenki značajno smanjuje i potrebu sa osnovnom sirovinom – boksitom, što je od velikog značaja imajući u vidu ograničenost ovog resursa.

Reciklirana limenka se na police vraća kao nova za samo 60 dana.

Da li ste znali?

Reciklažom jedne aluminijumske limenke uštedi se:

- Količina električne energije dovoljna za tročasovni rad TV-a;
- Dodatna četiri sata rada sijalice od 100 W;
- Dodatna dva sata rada računara;

U reciklažnim centrima se vrši separacija, odnosno odvajanje limenki putem posebnih sprava, tzv. elektro-magnetnih separatora, čiji mehanizam privlači isključivo čelik, olovo i gvožđe. Na suprotne strane, nikako zajedno, izdvajaju se limenke od aluminijuma i čelične limenke.

Slika 1:

Nakon razdvajanja materijala, vrši se proces sabijanja limenki u brikete, čija masa dostiže do 15kg, a ukoliko se radi o većim količinama, limenke se sabijaju u bale, mase oko 450-550kg.

U sušarama se obavlja proces sušenja, nakon čega dalja prerada limenki se nastavlja u topionicama gdje se uz jako zagrijani vazduh sa limenki skida boja i ostale oznake određenog proizvoda.

Tako čist i pripremljen, aluminijum se topi u visokim pećima na prosječnim temperaturama od oko 600°C, i tako rastopljen sipa u specijalne odlivke koji se dalje transportuju put fabrika koje će na još većoj temperaturi vršiti njihovo topljenje u tanke listove i namotavati u kalemove.

Primjer dobre prakse |

Kada smo ovih dana dobili informaciju da je uoči samita RIO 20+, u glavnom brazilskom gradu, nakon 36 godina postojanja zatvorena deponija Gramacho, najveća u tom dijelu svijeta, imali smo priliku i da saznamo da će više desetina hiljada ljudi koji su na toj planini smeća sakupljali sve vrste otpada za koji su mogli dobiti otkup, praktično ostati bez izvora zarade, što nas opet vraća na izreku sa početka brošure.

Procjena da se oko 180 hiljada Brazilaca svakodnevno bavi sakupljanjem limenki i konzervi širom zemlje, djelovala je nekako nestvarno. Ali kada se potkrijepi pouzdanim podacima da je u periodu od 2000-te do 2010-te godine, u Brazilu reciklirano preko 100 milijardi limenki, sa stalnim trendom porasta, te da je više od 200 hiljada ljudi uposleno na poslovima vezanim za reciklažu aluminijuma, ne treba biti veliki ekonomski stručnjak da bi se prepoznala svojevrsna razvojna šansa.

Jedan od faktora visokog procenta reciklaže predstavlja činjenica da se stotine hiljada Brazilaca oslanja na prihode reciklaže aluminijuma na dnevnoj osnovi.

Da je Brazil ubjedljivi lider u reziklaži aluminijuma, potvrđuje i to što se od svih proizvedenih i potrošenih limenki u ovoj zemlji reciklira nevjerovatnih 96,5%, što predstavlja daleko najbolji rezultat na svijetu.

Statistike pokazuju drastičnu razliku između Brazila i drugoplasiranih Sjedinjenih Američkih Država (SAD).

Primjera radi, po podacima iz 2006. godine u SAD se reciklira 52% upotrijebljenih limenki, dok je u Brazilu iste godine reciklirano 94,4%.

Tabela 1:

Godina	2001	2003	2006	2009	2009
Količina recikliranih konzervi	9 milijardi	10,2 milijardi	10,3 milijardi	12,3 milijardi	14 milijardi

Zakonski okvir u Crnoj Gori |

Krovni zakon koji reguliše oblast reciklaže aluminijumskih limenki je Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list Crne Gore", br. 64/11 od 29.12.2011), koji važi od 01.01.2012. godine.

Neki članovi Zakona o upravljanju otpadom¹

Sakupljanje i prerada otpada

Član 13

- (1) Otpad se sakuplja odvojeno, ako je to praktično u tehničkom i ekonomskom smislu i sa stanovišta zaštite životne sredine opravdano, na način da se ne miješa sa drugim otpadom ili drugim materijalom koji imaju različita svojstva.
- (2) Papir, metal, plastika, staklo i biootpad sakupljaju se odvojeno, u skladu sa planom iz člana 19 ovog zakona.
- (3) Prerada otpada vrši se na način kojim se obezbjeđuje poštovanje principa iz čl. 4 i 5 ovog zakona.
- (4) Način na koji se vrši odvojeno sakupljanje i sakupljanje komunalnog otpada radi obrade utvrđuje se propisom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

¹ Pregled članova koji su povezani sa reciklažom aluminijumskih limenki

Ponovna upotreba i recikliranje

Član 14

Upravljanje otpadom vrši se na način da se:

- najmanje 50% ukupne mase prikupljenog otpadnog materijala, kao što su papir, metal, plastika i staklo iz domaćinstava i drugih izvora pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje;
- najmanje 70% neopasnog građevinskog otpada pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje i druge načine prerade, kao što je korišćenje za zamjenu drugih materijala u postupku zatrpavanja isključujući materijale iz prirode.

Sakupljanje, odnosno transport otpada

Član 36

- (1) Sakupljanje, odnosno transport otpada može da vrši privredno društvo ili preduzetnik ako ima opremu za sakupljanje, odnosno transport otpada i potreban broj zaposlenih.
- (2) Sredstva i oprema kojima se sakuplja, odnosno transportuje otpad moraju da obezbjeđuju sprječavanje rasipanja ili preliivanja otpada i širenje prašine, buke i mirisa.
- (3) Sredstva i oprema kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju da ispunjavaju uslove utvrđene zakonom kojima je uređen prevoz opasnih materija.

Upis u registar za sakupljanje, odnosno transport otpada

Član 37

- (1) Privredna društva i preduzetnici koja ispunjavaju uslove iz člana 36 stav 1 ovog zakona za obavljanje djelatnosti sakupljanja, odnosno transporta otpada upisuju se u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada.
- (2) Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Agencija.
- (3) Registar iz stava 1 ovog člana vodi Agencija.
- (4) Način vođenja registra sakupljača, odnosno prevoznika otpada i bliži uslovi iz člana 36 stav 1 ovog zakona utvrđuju se propisom Ministarstva.

V. POSEBNE VRSTE OTPADA

Otpadna ambalaža

Član 53

- (1) Otpadna ambalaža sakuplja se odvojeno od drugih vrsta otpada.
- (2) Komercijalna otpadna ambalaža predaje se privrednom društvu ili preduzetniku koji obavlja djelatnost sakupljanja, prerade i/ili odstranjivanja ove vrste otpada, u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Komunalna otpadna ambalaža predaje se na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru odvojenog sakupljanja komunalnog otpada ili na

mjesta koja su predviđena za sakupljanje ove vrste otpada kod distributera.

- (4) Proizvođač i uvoznik ambalaže i upakovanih proizvoda dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže.
- (5) Proizvođači i uvoznici ambalaže snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže.
- (6) Privredno društvo ili preduzetnik koje sakuplja otpadnu ambalažu dužan je da preduzme mjere kako bi se na godišnjem nivou za preradu, uključujući i energetske preradu, sakupilo najmanje 60% ukupne mase ambalaže koja je stavljena na tržište.
- (7) Privredno društvo ili preduzetnik koji obrađuje otpadnu ambalažu dužan je da preduzme mjere radi obezbjeđenja recikliranja najmanje 55% ukupne mase ambalaže koja je stavljena na tržište na način da se ostvari najmanje sljedeći odnos recikliranja pojedinih komponenti:
 - 1) 60% mase stakla;
 - 2) 60% mase papira i kartona;
 - 3) 50% mase metala;
 - 4) 22,5% mase plastike, pri čemu se ovo odnosi samo na materijal koji se ponovo reciklira u plastiku;
 - 5) 15% drvene mase.
- (8) Rokovi i način sprovođenja kampanje za proizvođače i uvoznike radi ispunjavanja uslova iz st. 6 i 7 ovog člana utvrđuju se Državnim planom.
- (9) Način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema utvrđuje Vlada.

Organizovanje poslova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada

Član 64

- (1) Poslove preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora, otpadnih guma, otpadnih vozila, otpada od električnih i elektronskih proizvoda i otpadne ambalaže Vlada može ustupiti u skladu sa zakonom.
- (2) Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana Vlada može osnovati privredno društvo sa svojstvom pravnog lica.
- (3) Sredstva za rad društva iz stava 2 ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore iz prihoda ostvarenih od naknada iz člana 85 ovog zakona.

X. NADZOR

Nadležni organ

Član 86

- (1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrše, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, Ministarstvo i nadležni organi lokalne uprave.
- (2) Poslove inspekcijskog nadzora za sve vrste otpada, osim komunalnog i građevinskog otpada, vrši ekološka inspekcija.
- (3) Poslove inspekcijskog nadzora za komunalni i građevinski otpad vrši komunalni inspektor.

- (4) Poslove inspekcijskog nadzora o postojanju oznake sa natpisom proizvođača i oznake o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje iz proizvoda za koji je propisana produžena odgovornost proizvođača vrši tržišna inspekcija.

Adresar reciklažnih centara |

CENTAR ZA RECIKLAŽU d.o.o. Nikšić

Dio grupe « SCHOLZ AG » Njemačka

Adresa : Kočani bb, 81400 Nikšić, Crna Gora ; p.fah 44

T/f : + 382 40 256 155 ; + 382 40 256 144 ;

E-mail : zdravkoj.czr@t-com.me

DEPONIJA d.o.o. Podgorica

Adresa: Oktobarske revolucije br. 100, Podgorica

T/f: + 382 20 625 046 (izvršni direktor);

+ 382 20 627 280 (pomoćnik izvršnog direktora za tehničko operativne poslove);

+ 382 20 620 432 (služba za pravne i opšte poslove);

+ 382 20 625 467 (služba za ekonomsko finansijske poslove);

+ 382 20 627 280 (sektor za tehničko operativne poslove);

+382 20 607 440 (odeljenje za komercijalu).

E - mail: deponija@t-com.me,
deponija.izvrsnidirektor@t-com.me
deponija.p.s@t-com.me
komercijala@deponijapg.me

www. deponijapg.me

Par korisnih informacija |

Uputstvo za pravilnu pripremu limenke za reciklažu

Da bi se limenka pripremila za reciklažu potrebno je uraditi sledeće:

- 1) Isprati unutrašnjost limenke čistom vodom,
- 2) Odlomiti otvarač i ubaciti ga u limenku,
- 3) Zgnječiti limenku nogom.

Simboli za reciklažu

Originalni symbol za reciklažu dizajnirao je Gari Anderson 1970. godine.

Slika 2: Mobijusova petlja

Simbol predstavlja Mobiusovu petlju koja sadrži tri povezane strelice u obliku trougla sa zaobljenim uglovima. Strelice su povratno presavijene i nadovezuju se jedna na drugu što uslovno predstavlja proces reciklaže.

Ovaj simbol nije zaštićen i koristi se na razne načine i u raznim varijacijama, ali generalno se može reći da predstavlja:

- Reciklirajuće - na proizvodima izrađenih od materijala koji se mogu reciklirati, u zavisnosti da li je obezbijeđeno njegovo sortiranje prilikom sakupljanja otpada.
- Reciklirano - na proizvodima koji sadrže već reciklirane materijale.

Internacionalni standard za definisanje zahtjeva prema životnoj sredini na proizvodima ili ambalaži je dat u standardu ISO 14021.

Primjena Mobijusove petlje kod ambalaže od aluminijuma

Oznaka na aluminijumskoj ambalaži ukazuje na vrstu materijala i promoviše njegovu selekciju i reciklažu. Uz oznaku ALU stoji i broj 41.

Slika 3: Neke od oznaka koje se koriste za aluminijumsku ambalažu

Cjenovnik DEPONIJE d.o.o. Podgorica²

Na osnovu čl. 33. Statuta «Deponija» d.o.o. Podgorica, Odbor direktora Društva, na sjednici održanoj 21.02. 2011.godine donio je

ODLUKU

o cijenama otkupa sekundarnih sirovina

I

Ovom Odlukom utvrđuju se cijene otkupa sekundarnih sirovina od građana, i to:

1. Stari karton po cijeni od:

- I klasa 0,041 €/kg odnosno 41,00 €/tona
- II klasa 0,030 €/kg odnosno 30,00 €/tona

2. Stari novinski i kancelarijski papir po cijeni od:

- I klasa 0,045 €/kg odnosno 45,00 €/tona
- II klasa 0,035 €/kg odnosno 35,00 €/tona

3. Otpadna PET ambalaža (boce) po cijeni od:

- transparentna (prozirna) PET ambalaža 0,11 €/kg odnosno 111,00 €/tona
- svjetloplava PET ambalaža 0,10 €/kg odnosno 100,00 €/tona
- miješana – MIX PET ambalaža (prozirna, svjetloplava, braon, zelena i dr.) 0,06 €/kg odnosno 60,00 €/tona

4. Transparentna folija (streč) po cijeni od: 0,12 €/kg odnosno 120,00 €/tona

5. Aluminijske limenke po cijeni od: 0,65 €/kg, odnosno 650,00 €/tona

² Preuzeto sa zvanične internet prezentacije (www.deponijapg.me) na dan 02.07.2012. godine

Ovlašćuje se Izvršni direktor Društva da može korigovati utvrđene cijene iz stava 1. ove tačke, u skladu sa promjenama cijena na evropskoj berzi.

Ukoliko dođe do korekcije cijena, Izvršni direktor je dužan da o tome obavijesti Odbor direktora na prvoj narednoj sjednici.

II

Najmanja količina koju građanin može ponuditi za otkup pojedinačno svake od navedenih sekundarnih sirovina je 50 kg.

III

Otkup sekundarnih sirovina vršiće se na lokaciji Reciklažnog centra na deponiji «Livade» Vrela Ribnička bb.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivaće se od 01.03.2011.godine.

ODBOR DIREKTORA DRUŠTVA

PREDSJEDNIK,
Igor Noveljić, dipl.ecc.

O projektu „Ja Volim moj Nikšić, a ti?” |

Projekat se sastoji iz pet zasebnih ali tematski povezanih segmenata koji bi trebalo da utiču na bolji odnos više ciljnih grupa prema ekosistemu, što bi unaprijedilo ukupno stanje životne sredine.

Projekat naročito podstiče uključivanje javnosti u donošenje odluka iz oblasti životne sredine, zašto su razvijeni i posebni servisi, zatim ima analitičko-edukativni karakter u dijelu istraživanja javnog mnjenja odnosno kampanje o reciklaži limenki, utiče na jačanje infrastrukture za primjenu Zakona o upravljanju otpadom, povećava kapacitet Javnog komunalnog preduzeća (JKP) Nikšić obezbjeđivanjem nove opreme za separatan odvajanje otpada, te konačno kroz otvaranje javnog dijaloga o društveno odgovornom poslovanju (DOP) u dijelu odnosa prema okruženju utiče na unapređenje međusektorske saradnje i to u dijelu saradnje privrednih subjekata čiji proces proizvodnje ima negativan uticaj na životnu sredinu i civilnog društva, na čemu do sada gotovo da ništa nije rađeno.

Glavne aktivnosti:

- Uspostavljenje posebne Info linije za građane u Arhus centru Nikšić;
- Istraživanje Ekološki otisak (Uzorak 1.000 ispitanika);
- Izrada promo spota i brošure za kampanju o reciklaži limenki;
- Nabavka 3 kontejnera za metal za Javno komunalno preduzeće Nikšić;
- Okrugli sto: „Društveno odgovorno poslovanje i zaštita životne sredine – kako do održive zajednice?”

Projekat je pobijedio na Javnom konkursu Pivare „Trebjesa” AD Nikšić za 2011. godinu.

Vrijednost projekta je 10. 000 €.

O Ekološkom pokretu „OZON” |

Ekološki pokret „OZON” je neprofitno, nevladino udruženje osnovano na Međunarodni dan zaštite ozonskom omotača, 16.septembra 2006. godine sa ciljem da doprinese unapređenju stanja u oblasti životne sredine na lokalnom i nacionalnom nivou.

Misija Ekološkog pokreta „OZON” je doprinos adekvatnom informisanju i učešću javnosti u donošenju odluka iz oblasti životne sredine, edukacija najšire javnosti o važnosti kvalitetne životne sredine, kao i monitoring primjene zakona i strategija iz oblasti životne sredine.

Vizija je Crna Gora kao demokratsko društvo, bazirano na principima održivog razvoja i poštovanju savremenih standarda iz oblasti životne sredine, u kojoj će Ekološki pokret „OZON” biti jedna od vodećih organizacija civilnog društva u oblasti svog djelovanja.

Ekološki pokret „OZON” je od 1. septembra 2008. godine profesionalizovana organizacija, koja ima zaposlene i čija kancelarija funkcioniše u kontinuitetu.

Od 11. novembra 2011. godine kao posebna organizaciona jedinica uspostavljen je Arhus centar Nikšić, 33-ći u svijetu, sa ciljem da doprinese uspješnosti spovođenja Arhuske konvencije u Crnoj Gori, čime je Ekološkom pokretu „OZON” povjerena javna uloga.

Ekološki pokret „OZON” je za realizaciju velikog broja projekata i drugih aktivnosti dobio podršku značajnih donatora i partnera kao što su Evropska Unija (IPA 2008), Misija OCSE u Crnoj Gori, Ministarstvo spoljnih poslova kraljevine Holandije, Fond za aktivno građanstvo (FAKT) ali i domaćih institucija: Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, opština Nikšić i privrednih subjekata Pivara „Trebjesa” AD Nikšić, članica Star Bev Grupe, Elektroprivreda AD Nikšić i JP „Vodovod i kanalizacija Nikšić.

Skraćenice |

RIO 20+ - Globalni samit održan od 20. do 22. juna 2012. godine, koji su organizovale Ujedinjene nacije u Rio de Ženeiru, Brazil

EU –Evropska unija

SAD – Sjedinjenje Američke Države

CO₂ – Ugljen-dioksid

W – Vat

Kg - Kilogram

°C – Stepen Celzijus

€/kg – Eura po kilogramu

€/tona – Eura po toni

Izvori |

- 1) www.recan.org.rs
- 2) www.recan.com
- 3) www.arhuscg.me
- 4) www.ozon.org.me
- 5) www.deponijapg.me

Nagradni kupon |

Kupon³ je namijenjen posjetiocima LAKE FEST-a koji će se od 20.-23.jula održati na Krupačkom jezeru, u Nikšiću, gdje će Ekološki pokret „OZON” biti zadužen za implementaciju kampanje o reciklaži ambalažnog otpada.

Zadnjeg dana LAKE FEST-a na pultu Ekološkog pokreta „OZON” biće upriličeno i izvlačenje nagrada, od kojih su najvrijednije karte za LAKE FEST 2013. godine.

Ovdje isjeći ---

--- Ovdje isjeći

Ime i prezime

.....

Datum i mjesto rođenja

.....

JMBG

.....

Broj lične karte

.....

Ovdje isjeći ---

--- Ovdje isjeći

³ Kupon je potrebno ubaciti u namjensku kutiju koja će biti postavljena na pultu Ekološkog pokreta „OZON”, na LAKE FEST-u.

www.ozon.org.me